

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

સિવિલ રિવિઝન એપિલિકેશન નંબર ૫૩/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. જે. શાસ્ત્રી

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	હા
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

=====

સુમનભાઈ ભાંગિયાભાઈ નાયકા અને લ – અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

વલસાડ પારસી અંજુમન ટ્રસ્ટ ટેમ્પલ – સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ – ૧૦ તરફે શ્રી એસ.પી. મજમુદાર, વકીલ

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ – ૧૦ તરફે શાશ્વત યુ. શુક્લા, વકીલ

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે સુશ્રી તેજલ એ. વશી, વકીલ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. જે. શાસ્ત્રી

તારીખ: ૧૦/૦૧/૨૦૧૮

મૌખિક ચુકાદો

૧. હાલની સિવિલ રિવિઝન એપ્લિકેશન મૂળ સામાવાળા દ્વારા, વલસાડના વિદ્વાન ડૉ. એડિશનલ સિવિલ જજ દ્વારા સ્પેશ્યલ સિવિલ સૂટ નં. ૭૬/૨૦૧૨ માં આંક ૧૧૨ નીચે સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ (જે હવે પછી

ટૂંકમાં સદર સીપીસી તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧એ હેઠળની અરજી નામંજૂર કરતો હુકમ કરવામાં આવેલ છે, તેનાથી નારાજ થઈને દાખલ કરેલ છે.

૨. ટૂંકમાં હકીકતો એ છે કે, વલસાડ ખાતે આવેલી ઝૂંપડીનો પ્રત્યક્ષ અને શાંતિપૂર્ણ કબજો મેળવવાના હેતુસર વલસાડ પારસી અંજુમન ટ્રસ્ટ વતી તેના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી સામ રૂષી ચોથિયા દ્વારા દાવો દાખલ કરવામાં આવેલ છે, જે દાવો વાદગ્રસ્ત વિષય છે અને વાદી ટ્રસ્ટ પાસે હાલની ઝૂંપડી સહિતની અનેક મિલકતો છે તેવા આધાર પર દાવો દાખલ કરાયેલ છે. મૂળ વાદીનો કેસ એવો છે કે, ટ્રસ્ટની મિલકતોની દેખભાળ રાખવાના અને સંભાળ લેવાના હેતુસર સામાવાળાના પૂર્વજ એવા એક મંગલા ભાંગિયાને સંબંધિત સમયમાં ઝૂંપડી મૂકવાની પરવાનગી આપવામાં આવેલી હતી પરંતુ ત્યારબાદ તે માલિકીના ધોરણે ન હતી અને પાછળથી, જ્યારે સદર જગ્યા પર કબજો મેળવવાનો દુરાશય ઈરાદો હતો ત્યારે ટ્રસ્ટ સામે ખોટા કેસો દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા, જેમાં તે હારી ગયેલ. જે મિલકતોનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે, તે વાદી – પારસી ટ્રસ્ટના નામ પર સ્પષ્ટપણે દર્શાવવામાં આવી રહી છે અને ૭/૧૨ ના ઉતારા ફોર્મ નં. ૬ અને ૮એ નો સમાવેશ કરતા રેવન્યુ રેકર્ડમાં પણ વાદી ટ્રસ્ટનું નામ દર્શાવવામાં આવે છે અને મહેસૂલી કર પણ વાદી ટ્રસ્ટ દ્વારા ચૂકવવામાં આવી રહ્યો છે. મિલકતો પરનો કબજો અને ભોગવટો વાદી ટ્રસ્ટના હાથમાં છે જેનો ઉપયોગ ધાર્મિક પ્રવૃત્તિઓના હેતુ માટે કરવામાં આવે છે. વાદીનો કેસ એવો છે કે મૂળ કબજેદાર મંગલા ભાંગિયા દ્વારા મામલતદાર સમક્ષ ટેનન્સી કેસ નં. ૧૮/૧૮૬૫

તરીકે કેટલીક ગણોત કાર્યવાહી પણ શરૂ કરવામાં આવી હતી, જે તારીખ ૨૦/૦૫/૧૯૬૫ ના રોજ આપવામાં આવેલ હુકમથી નામંજૂર કરવામાં આવી હતી, અને સામાવાળાનો ગણોતના ધોરણે કોઈપણ પ્રકારનો હક ન હતો. ઉપરોક્ત હકીકત છતાં, નગરપાલિકા તેમજ સરકારી સત્તાવાળાઓ સમક્ષ સંબંધિત રેકર્ડમાં નામ દાખલ કરવા માટે ઘણી તકોએ પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા હતા જેથી હક ઊભો કરી શકાય પરંતુ સર્વત્ર નિષ્ફળ ગયા. સમય જતાં, ટ્રસ્ટમાં કામ કરતા એક કર્મચારી જેનું નામ બચુભાઈ ભાંગિયા – મરણજનાર છે, પગારદાર કર્મચારી તરીકે, તારીખ ૩૧/૦૧/૨૦૦૬ ના રોજ સ્વેચ્છાએ રાજીનામું આપેલું અને હાલના સામાવાળા એટલે કે સામાવાળા નં. ૨ થી ૫ એ સદર મરણજનાર બચુભાઈ ભાંગિયાના કાયદેસરના વારસદારો અને પ્રતિનિધિઓ છે જેમણે તારીખ ૩૧/૦૧/૨૦૦૬ ના રોજ અગાઉ જ રાજીનામું આપેલું હતું.

૩. દાવામાં વાદીનું વધુમાં એવું કથન છે કે સામાવાળાએ, તેમના પરિવારના વિસ્તાર પર, કેટલાક બાંધકામ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો અને તેનાથી તેમની ઝૂંપડીના વિસ્તારમાં વધારો કર્યો જેના પરિણામે રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪૦/૨૦૦૭ દાખલ કરવામાં આવ્યો જે હકીકત કમિશનરના રિપોર્ટિંગ પંચનામા દ્વારા સ્થાપિત કરવામાં આવી હતી જે આ પાયા પર તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું કે આ મિલકતો ચોથિયા ચેરિટી ફંડ્સના નામે ચાલી રહી છે, જો કે, આ મિલકતોનું વહીવટ વાદી – પારસી ટ્રસ્ટના હસ્તક છે અને સામાવાળાને આ મિલકતો સાથે

કોઈ સંબંધ નથી. સર્વે નં. ૭૫/એ પણ સરકાર દ્વારા સંપાદિત જમીન છે જેની ઉપર આર.પી.એફ.નું મેદાન આવેલું છે જે જમીન પણ મૂળ ટ્રસ્ટની હતી. અગાઉ, સામાવાળાએ ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી સામે વ્યક્તિગત ક્ષમતામાં ખોટા અને તુરુછ આક્ષેપો કરીને રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪૦/૨૦૦૭ તરીકે દાવો દાખલ કરેલો હતો. સામાવાળાને આ વાદગ્રસ્ત ઝૂંપડી પર કોઈ હક, ટાઈટલ અને હિત ન હોવાથી, તેઓ આ વાદગ્રસ્ત મિલકતના અનધિકૃત કબજેદારો છે અને કોઈપણ મનાઈ હુકમ મેળવવા માટે હકદાર નથી. આ વાદગ્રસ્ત મિલકતનું અંદાજે બજાર મૂલ્ય રૂ. ૪/- લાખ આંકવામાં આવ્યું છે અને તેથી, જ્યારે સામાવાળાએ ટ્રસ્ટની વધુ જમીન પર દબાણ કરવાની ધમકી આપી, ત્યારે તારીખ ૦૧/૦૫/૨૦૧૨ ના રોજ વાદી ટ્રસ્ટ દ્વારા હાલની દાવાની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી છે. દાવામાં જે અનેક મિલકતોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે તેમાંથી, આ વિવાદ માત્ર સર્વે નં. ૧૦૦/૧, ૧૦૦/૨ અને સર્વે નં. ૧૦૦/૩ ઉપર અંદાજે ૩૦૨૯.૭૬ ચોરસ ફૂટ વિસ્તારમાં આવેલી ઝૂંપડીના સંબંધમાં જ સંડોવાયેલો છે અને તેથી, રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪૦/૨૦૦૭ ના રેકર્ડ પર મૂકવામાં આવેલા કેટલાક દસ્તાવેજો પર આધાર રાખીને, વાદી હાલના દાવા સાથે આગળ આવ્યો છે જે વલસાડના વિદ્વાન પ્રિન્સિપાલ જજ (એસ.ડી.) ની કોર્ટમાં દાખલ કરવામાં આવેલ સ્પેશ્યલ સિવિલ સૂટ નં. ૭૬/૨૦૧૨ તરીકે નોંધાયો હતો. ટ્રસ્ટે ટ્રસ્ટના કેસોમાં કેસો ચલાવવાના હેતુસર મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી સામ રૂપી ચોથિયાને તમામ સત્તાઓ સોંપી છે અને વલસાડ પારસી અંજુમન ટ્રસ્ટ ઇંડ

વતી સંબંધિત ઠરાવના આધારે યોગ્ય સત્તાધારીકરણ મેળવ્યા પછી, આખું વહીવટ વાદી ટ્રસ્ટના હાથમાં છે અને અન્ય કોઈ તૃતીય પક્ષનો કોઈ હક નથી તે દર્શાવવાના હેતુથી આંક ૩ પર ૨૬ જેટલા દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કરીને દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.

જ. દાવાની કાર્યવાહીના સમન્સ મળ્યા પર, સામાવાળા હાજર થયા અને મૂળ વાદી દ્વારા લેવાયેલ વલણને અસ્વીકાર કરતા આંક ૭ પર તેમનો લેખિત જવાબ રજૂ કર્યો. વલસાડના વિદ્વાન ૩જા એડિશનલ સિનિયર સિવિલ જજની કોર્ટમાં કાર્યવાહી પેનિંગ હોવાથી સદર લેખિત જવાબ તારીખ ૧૬/૦૬/૨૦૧૨ ના રોજ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો.

પ. દાવાની કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી દરમિયાન, સામાવાળાએ દાવામાં આંક ૧૧૨ નીચે તારીખ ૨૩/૧૦/૨૦૧૫ ના રોજ સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧એ હેઠળ એક અરજી દાખલ કરી છે. સદર અરજી મુખ્યત્વે તે આધાર પર રજૂ કરવામાં આવી હતી કે વાદગ્રસ્ત મિલકતના સંબંધમાં હાલના સામાવાળા સામે વાદીનું કોઈ કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) નથી. વધુમાં એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે રેકર્ડ પરના દસ્તાવેજોના આધારે, વાદી ટ્રસ્ટને કાં તો મિલકત કે ઘર સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી અને વાદી ટ્રસ્ટ સદર મિલકતનો માલિક નથી અને જેના દ્વારા એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે કાર્યવાહી નોંધાવવા માટે કોઈ લોકસ સ્ટેન્ડી નથી. એવું પણ દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે ટ્રસ્ટની હોવાનું જણાતી જમીન અને ઘરો કબજામાં છે અને તેનો ઉપયોગ ૧૯૬૩ થી સામાવાળા દ્વારા

કરવામાં આવે છે અને વાદગ્રસ્ત મિલકત સાથે કોઈ જોડાણ ન હોવા છતાં, કોઈ પણ યોગ્ય કારણ વગર લગભગ ૫૪ વર્ષના સમયગાળા પછી દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે અને તેથી, હાલના દાવાને બિલકુલ કારણ ન હોવાથી, સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧એ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને તેને નામંજૂર કરવાપાત્ર છે.

૬. સદર અરજી સામે મૂળ વાદી ટ્રસ્ટ દ્વારા એવું રજૂ કરીને વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો હોવાનું જણાય છે કે સર્વે નં. ૧૦૦/૧, ૧૦૦/૨ અને સર્વે નં. ૧૦૦/૩ ની જમીન પર વધુ દબાણ કરવા માટે ચોક્કસ ધમકી આપવામાં આવેલ હોવાથી વાદી માટે દાવો લાવવા માટે ચોક્કસ કારણ ઉદ્ભવ્યું છે. સામાવાળા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ અરજી આંક ૧૧૨ નો વિરોધ કરવા માટે વાદી ટ્રસ્ટ દ્વારા લેખિત દલીલો પણ રજૂ કરવામાં આવી હતી અને લાંબી સુનાવણી પછી અને વિચારણા કર્યા પછી, વલસાડના વિદ્વાન ૩જા એડિશનલ સિનિયર સિવિલ જજને એવું જણાયું કે જે મુદ્દો ઉઠાવવામાં આવ્યો છે તેની તપાસ કોર્ટ સમક્ષ પુરાવા રજૂ કર્યા પછી જ કરી શકાય છે અને તેથી, કોઈ પ્લેઈન્ટ નામંજૂર કરી શકાય નહીં. વિદ્વાન જજ દ્વારા તે પણ ચોક્કસ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં આવ્યો હતો કે મૂળ દાવો ૨૦૧૨ ના વર્ષનો છે અને રેકર્ડ પરથી વિદ્વાન જજ દ્વારા એવું જોવામાં આવ્યું છે કે વારંવાર આવી પ્રકારની વચગાળાની અરજીઓ, એક પછી એક, કાર્યવાહીને લંબાવવાના હેતુથી દાખલ કરવામાં આવી રહી છે, અને તેથી, કોર્ટ નોંધે છે કે આવી પ્રેક્ટિસ પર અંકુશ મૂકવો જરૂરી છે અને તેનાથી વિપરીત ખર્ચ લાદીને તે

પ્રયાસને નિરુત્સાહિત કરવાનો છે. વિદ્વાન જજ દ્વારા તે પણ જાણવા મળ્યું હતું કે પ્લેઈન્ટના સાદા વાંચનના આધારે, સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ અરજી - આંક ૧૧૨ સ્વીકારવાનું વિદ્વાન જજને જણાયું ન હતું જેના પરિણામે તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૫ ના હુકમથી, સદર અરજી આંક ૧૧૨ રૂ. ૨,૦૦૦/- ના ખર્ચ સાથે નામંજૂર કરવામાં આવી હતી અને આ જ હુકમને સદર સીપીસી ની કલમ ૧૧૫ હેઠળ હાલની રિવિઝન એપિલિકેશનનો વાદગ્રસ્ત વિષય બનાવવામાં આવ્યો છે.

૭. આ કોર્ટે, તારીખ ૨૬/૦૨/૨૦૧૬ ના રોજ, તેને તારીખ ૨૮/૦૩/૨૦૧૬ ના રોજ પરત કરવાપાત્ર બનાવીને નોટીસ જારી કરી હતી અને તે દરમિયાન સુનાવણીની આગામી તારીખ સુધી પેરા:૧૪(બી) ની શરતો મુજબ વચગાળાની રાહત મંજૂર કરી હતી અને ત્યારબાદ ઓર્ડરશીટ પરથી એવું જોવા મળ્યું છે કે સમય સમય પર કાં તો સંમતિથી અથવા કોઈ કારણસર, મામલો સમય સમય પર મુલતવી રાખવામાં આવે છે અને અંતે તે તારીખ ૧૫/૧૧/૨૦૧૭ ના રોજ આ કોર્ટ સમક્ષ વિચારણા માટે આવ્યો છે.

૮. અરજદાર(ઓ) નં. ૧ થી ૧૦ તરફે શ્રી એસ.પી. મજમુદાર, વકીલના વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશ્વત શુક્લાની અને સામાવાળા - લડત આપનાર વાદીઓ તરફે સુશ્રી તેજલ વશી, વકીલના વિદ્વાન વકીલ શ્રી જલ એસ. ઉનવાલાની દલીલો સાંભળી. તારીખ ૧૫/૧૧/૨૦૧૭ ના રોજ બંને વિદ્વાન વકીલોની વિનંતીથી, આખરી નિકાલ માટે કેસની સુનાવણી કરવામાં આવી હતી અને વિસ્તૃત

સુનાવણી થઈ છે અને કેસ તારીખ ૧૧/૦૨/૨૦૧૭ ના રોજ હુકમો માટે મૂકવામાં આવ્યો છે અને આ પૃષ્ઠભૂમિ સાથે, હાલની સિવિલ રિવિઝન એપિલિકેશન પર આ કોર્ટ દ્વારા લંબાઈપૂર્વક ચર્ચા કરવામાં આવી છે.

૯. અરજદારો તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોએ રજૂઆત કરી હતી કે આવશ્યકપણે અરજદારો – મૂળ સામાવાળા દ્વારા સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧એ નો આશરો લેવામાં આવ્યો છે કે બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ્સ એક્ટની કલમ ૫૦ વિશે વાદી ટ્રસ્ટ દ્વારા સ્પષ્ટપણે પાલન કરવામાં આવ્યું નથી અને બીજો મુખ્ય આધાર જેના પર અરજી સબમિટ કરવામાં આવી છે તે એ છે કે પ્લેઈન્ટ, સાદા વાંચન પર, કોઈ કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) પ્રગટ કરતો નથી અને તેથી, આ બે મુદ્દાઓ પર ચર્ચા કરવામાં આવી અને અમલમાં મૂકવામાં આવ્યા. વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ માટે આવા સંક્ષિપ્ત સ્વરૂપમાં દલીલને બાજુ પર મૂકવાને બદલે તેની સાથે પરામર્શ કરવાનું ફરજિયાત હતું અને તેથી, ન્યાયના હિતમાં વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ હુકમ રદ કરવાપાત્ર છે. અરજદારો તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લા દ્વારા દલીલ કરવામાં આવી છે કે વાદગ્રસ્ત જમીનની માલિકી વાદી ટ્રસ્ટની હોવા અંગે કોઈ ઉદ્દેખ નથી અને તેથી ખાસ કરીને જ્યારે વાદી ટ્રસ્ટમાં કોઈ ટાઈટલ નિહિત નથી, ત્યારે વાદી ટ્રસ્ટ માટે દાવો લાવવા માટે કોઈ કારણ કે લોકસ ભાગ્યે જ છે અને પૃષ્ઠ:૧૪ પર દર્શાવતી દાવાની અરજનું સાદું વાંચન એ દર્શાવવા માટે પૂરતું છે કે વાદગ્રસ્ત પરિસરોનો કબજો માંગવામાં આવે છે જે વાદી ટ્રસ્ટની માલિકી દ્વારા નથી અને તેથી,

સામાવાળા એટલે કે હાલના પિટિશનરો સામે કોઈ કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) નથી.

૯.૧ અરજદારો તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લાએ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે કે મૂળભૂત રીતે પ્લેઈન્ટમાં સમાવિષ્ટ અભિકથનો અને તેની સાથે જોડાયેલા દસ્તાવેજો એ ધ્યાનમાં રાખવા માટે સંબંધિત સંજોગો છે કે મૂળ વાદી પાસે કોઈ કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) ઉપલબ્ધ છે કે નહીં. આ દલીલને સમર્થન આપવા માટે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લાએ નીચેના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખવાનો પ્રયાસ કર્યો છે:

(૧) ચર્ચ ઓફ ક્ઝાઈસ્ટ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ એન્ડ એજ્યુકેશનલ ચેરિટેબલ રેપ્રેઝન્ટેડ બાય ઇટ્સ ચેરમેન વિરુદ્ધ પોન્નિયામ્માન એજ્યુકેશનલ ટ્રસ્ટ રેપ્રેઝન્ટેડ બાય ઇટ્સ ચેરપર્સન / મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી, (૨૦૧૨) ૮ એસ.સી.સી. ૭૦૬, પેરા:૧૮;

(૨) સેન્ટ્રલ પ્રોવિડન્ટ ફંડ કમિશનર, ન્યુ દિલ્લી એન્ડ અધર્સ વિરુદ્ધ લાલા જે.આર. એજ્યુકેશન સોસાયટી એન્ડ અધર્સ, (૨૦૧૬) ૧૪ એસ.સી.સી. ૬૭૯, પેરા:૫,

(૩) રામે ગૌડા (મૃતક) બાય એલ.આર.એસ. વિરુદ્ધ એમ. વરદપ્પા નાયડુ (મૃતક) બાય એલ.આર.એસ., (૨૦૦૪) ૧ એસ.સી.સી. ૭૬૯, પેરાગ્રાફ્સ: ૭ અને ૮. એવું દલીલ કરવામાં આવે છે કે મિલકત એવી વ્યક્તિને આપવામાં આવતી નથી કે જેની પાસે તેનું ટાઈટલ ન હોય અને તેથી, હાલના પિટિશનરો –

મૂળ સામાવાળા સામે કોઈ રાહત મેળવવા માટે વાદી ટ્રસ્ટ પાસે કોઈ કારણ ઉપલબ્ધ નથી. અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લાએ લિવરપૂલ એન્ડ લંડન એસ.પી. એન્ડ આઈ. એસોસિએશન લિમિટેડ વિરુદ્ધ એમ.વી. સી સક્સેસ આઈ એન્ડ અનધર ના કેસમાં આપવામાં આવેલ ચુકાદા પર વધુમાં આધાર રાખ્યો છે જે (૨૦૦૪) ૯ એસ.સી.સી. ૫૧૨ માં અહેવાલ થયેલ છે અને દલીલ કરી છે કે જ્યારે કોઈ કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) ન હોય, ત્યારે દાવાની કાર્યવાહી રદ કરવામાં આવે છે. માનનીય સર્વોચ્ચ કોર્ટ દ્વારા પેરા:૧૪૦ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો, સંબંધિત હોવાથી, અહીં નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે.

"૧૪૦. કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) એ હકીકતોનો સમૂહ છે જેને દાવામાં દાવો કરેલ રાહત મેળવવાના હેતુથી અભિવ્યક્ત અને સાબિત કરવાની જરૂર છે. ઉપરોક્ત હેતુ માટે, દસ્તાવેજી પુરાવા સિવાયના ચોક્કસ કેસો સિવાય જ્યાં પ્લીડિંગ (અભિકથન) કોઈપણ ખોટી રજૂઆત, છેતરપિંડી, ટ્રસ્ટભંગ, ઇરાદાપૂર્વકની કસૂર અથવા અયોગ્ય પ્રભાવ પર આધાર રાખે છે ત્યાં સિવાય ભૌતિક હકીકતો જણાવવાની જરૂર છે."

૯.૨ આ કોર્ટના ધ્યાનમાં લાવવામાં આવેલો હજુ અન્ય એક ચુકાદો એક્સફાર એસએ એન્ડ અનધર વિરુદ્ધ ચુક્ષર્મા લેબોરેટરીઝ લિમિટેડ એન્ડ અનધર ના કેસમાં જે (૨૦૦૪) ૩ એસ.સી.સી. ૬૮૮ માં અહેવાલ થયેલ છે અને પેરા:૯ અને ૧૦ નો સંદર્ભ આપીને, એવું દલીલ કરવામાં આવી છે કે, આવી સ્થિતિમાં,

જ્યારે પ્લેઈન્ટના સાદા વાંચનથી કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) સ્થાપિત થતું નથી, ત્યારે વિદ્વાન જજ માટે સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાનું ફરજિયાત છે. સદર ચુકાદાના પેરા:૯ અને ૧૦ નીચે મુજબ વંચાય છે:

"[૯] ઉપરાંત જ્યારે ડિમર દ્વારા અધિકારક્ષેત્ર સામે વાંધો ઉઠાવવામાં આવે છે અને ટ્રાયલ પર નહીં, ત્યારે વાંધો એ આધાર પર આગળ વધવો જોઈએ કે વાદગ્રસ્ત કાર્યવાહીના પ્રણેતા દ્વારા અભિવ્યક્ત કરવામાં આવેલી હકીકતો સાચી છે. સફળ થવા માટેની રજૂઆતે બતાવવું આવશ્યક છે કે તે હકીકતો આપવામાં આવે તો પણ કાયદાની બાબત તરીકે કોર્ટને અધિકારક્ષેત્ર નથી. અધિકારક્ષેત્રના આધારે પ્લેઈન્ટ નામંજૂર કરવામાં, ડિવિઝન બેન્ચે પ્લેઈન્ટમાં સમાવિષ્ટ આક્ષેપોને સાચા ગણવા જોઈએ. જો કે, ડિવિઝન બેન્ચે સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ લેખિત જવાબની તપાસ કરી જેમાં એવું દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે માલ દિલ્હી હાઈકોર્ટના પ્રાદેશિક અધિકારક્ષેત્રની અંદર વેચવામાં આવ્યો ન હતો અને એ પણ કે સામાવાળા નં. ૨ દિલ્હી હાઈકોર્ટના અધિકારક્ષેત્રની અંદર વ્યવસાય ચલાવતા ન હતા. સામાવાળા દ્વારા આ તથ્યાત્મક નિવેદનો સામે અપીલકર્તાઓના વાંધાઓ નોંધ્યા પછી, આશ્ચર્યજનક રીતે ડિવિઝન બેન્ચે કહ્યું:

"અપવાદ વિના સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે માલ ભારતની બહાર વેપાર કરવામાં આવી રહ્યો છે અને ભારતમાં વેપાર કરવામાં આવી રહ્યો નથી અને તેથી

દિલ્હીના કોઈપણ કોર્ટના પ્રાદેશિક મર્યાદાઓની અંદર ટ્રેડમાર્કનું ઉલ્લંઘન કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન નથી".

[૧૦] ચુકાદામાં જ આ નિવેદનના એક્સ-ફેસી (પ્રથમ દ્રષ્ટિએ) વિરોધાભાસ ઉપરાંત, ડિવિઝન બેન્ચે પ્લેઈન્ટમાં સમાવિષ્ટ નિવેદનોની બહાર જવામાં ભૂલ કરી છે."

૯.૩ વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લાએ વધુમાં દલીલ કરી છે કે પ્લેઈન્ટ ફક્ત મિલકત પર આવેલી ઝૂંપડીના સંબંધમાં જ છે અને તેથી, સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ હેઠળ પ્લેઈન્ટના આંશિક અસ્વીકારનો કોઈ ખ્યાલ ન હોવાથી ઝૂંપડી સિવાયની અન્ય મિલકતોના સંદર્ભમાં પ્લેઈન્ટ આંશિક રીતે નામંજૂર કરી શકાતી નથી. એવું પણ દલીલ કરવામાં આવી છે કે દાવાની કાર્યવાહી બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ્સ એક્ટની જોગવાઈઓ દ્વારા પ્રતિબંધિત છે અને સદર અધિનિયમની કલમ ૫૦(૨) નો સંદર્ભ આપીને, એક દલીલ ઉઠાવવામાં આવી છે કે વિદ્વાન જજ દ્વારા, સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ હેઠળ સત્તાઓના ઉપયોગમાં, દાવો નામંજૂર કરવો જોઈએ. બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ્સ એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ સિવિલ કોર્ટના અધિકારક્ષેત્ર પર સ્પષ્ટ પ્રતિબંધ છે અને તેથી, વાદગ્રસ્ત હુકમ રદ કરવાપાત્ર છે. તે એ પણ દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે દાવો ૨૦૧૨ ના વર્ષમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો છે અને તારીખ ૧૧/૦૫/૨૦૧૨ ના રોજ સીપીસી ના ઓર્ડર ૧૪ રુલ ૨ હેઠળ, ટકવાપાત્રતા અંગે પ્રાથમિક વાંધાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા હતા અને સદર વાંધો તારીખ ૦૫/૧૦/૨૦૧૫ ના હુકમથી નામંજૂર કરવામાં આવ્યો

હતો, જેની સામે સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૪૩૨૦/૨૦૧૫ નામની એક પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી હતી, જે નવી અરજી સબમિટ કરવાના હેતુથી પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી અને સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૪૩૨૦/૨૦૧૫ માં આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ સદર હુકમનો સંદર્ભ આપીને, ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ હેઠળની અરજી તારીખ ૨૩/૧૦/૨૦૧૫ ના રોજ સબમિટ કરવામાં આવી હતી જે તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૫ ના રોજ નામંજૂર કરવામાં આવી હતી અને તેથી, અગાઉ ઉલ્લેખ કર્યા મુજબ, હાલની હુકમમાં યોગ્ય તબક્કે ચર્ચા કરવામાં આવનાર અનેક ચુકાદાઓનો સંદર્ભ આપીને, હાલની સિવિલ રિવિઝન એપિલકેશન મંજૂર કરવા અને વાદગ્રસ્ત હુકમ બાજુ પર મૂકવા માટે અરજ કરવામાં આવે છે. અન્ય કોઈ રજૂઆતો કરવામાં આવી નથી.

૧૦. અરજદારોના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા લેવાયેલ વલણને પહોંચી વળવા માટે, સામાવાળા નં. ૧ ના વકીલ સુશ્રી તેજલ વશીના વકીલ તરીકે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી જલ સોની ઉનવાલાએ ભારપૂર્વક દલીલ કરી છે કે નીચેની વિદ્વાન કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ હુકમ તદ્દન ન્યાયી અને યોગ્ય છે અને કાયદાની જોગવાઈઓની ચારેય બાજુઓની અંદર છે અને તેથી, કોઈપણ પ્રકારની અનિયમિતતા કે ગેરકાયદેસરતા અથવા અયોગ્યતાના અભાવમાં, રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવામાં ન આવે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાએ વધુમાં દલીલ કરી છે કે કેસનો એક વિવાદાસ્પદ ઇતિહાસ (ચેકર્ડ હિસ્ટ્રી) છે અને વિવાદ સાથે સંબંધિત વિગતવાર હકીકતો કોર્ટના ધ્યાનમાં

લાવવામાં આવી નથી. એવું દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે ૨૦૦૮ ના વર્ષમાં, બધી જ સમાન જમીનને લગતો રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪૦/૨૦૦૭ અને સદર દાવાની કાર્યવાહીનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો. વિગતવાર રજૂઆત કરવાના હેતુસર, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાએ પૃષ્ઠ:૮૩ થી વિગતવાર દાખલ કરાયેલ પ્રતિજ્ઞાપત્ર તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે અને દલીલ કરી છે કે વાદગ્રસ્ત હુકમમાં દખલ કરવામાં ન આવે. વાસ્તવમાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલા દ્વારા એવું દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે સ્પેશ્યલ સિવિલ સૂટ નં. ૭૬/૨૦૧૨ માં આંક ૧૧૦ ની નીચે પસાર કરવામાં આવેલા હુકમને પડકારવાની હકીકત કોર્ટના ધ્યાનમાં લાવવી જોઈતી હતી અને જ્યારે આ કોર્ટે સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૪૩૨૦/૨૦૧૬ ની સુનાવણી કરતી વખતે તારીખ ૩૧/૦૩/૨૦૧૬ ના રોજ એક હુકમ પસાર કર્યો હતો જેમાં સમાન વિદ્વાન વકીલે આંક ૧૧૦ ની નીચેની અરજીના બદલે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા ઘડવા માટે 'પ્રાથમિક મુદ્દો' તરીકે ઘડવા માટે ચોક્કસ વિગતો અને ચોક્કસ પ્રશ્ન સાથે યોગ્ય અરજી દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા સાથે પિટિશન પાછી ખેંચવાની પરવાનગી માંગી હતી અને પિટિશન પાછી ખેંચવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. જો આ હકીકત ધ્યાનમાં લાવવામાં આવી હોત, તો સંભવ છે કે આ કોર્ટે હાલની રિવિઝન એપિલિકેશન પર વિચાર કર્યો ન હોત કારણ કે સદર સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૪૩૨૦/૨૦૧૬ તારીખ ૨૯/૦૧/૨૦૧૬ ના રોજ પુષ્ટિ થયેલ હોવાનું જણાતું હતું અને તારીખ ૨૬/૦૨/૨૦૧૬ ના રોજ હુકમ મેળવ્યા પછી જ ઉપરોક્ત

સંદર્ભમાં સદર પિટિશન પાછી ખેંચવામાં આવી હતી. પૃષ્ઠ:૯૦ એ પ્રતિજ્ઞાપત્ર સાથે મૂકવામાં આવેલો હુકમ છે અને તેથી, પિટિશનરના આ આચરણને ધ્યાનમાં રાખીને જ રિવિઝન પિટિશન નામંજૂર કરવાની જરૂર છે.

૧૧. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાએ વધુમાં દલીલ કરી છે કે, સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૪૩૨૦/૨૦૧૬ માં પસાર કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત હુકમ ઉપરાંત, અરજદાર દ્વારા લેવાયેલ વધુ એક વલણ મુખ્ય કાર્યવાહીની ટ્રાયલ સાથે આગળ વધવા માટે આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા હુકમથી તદ્દન વિપરીત છે અને ભૌતિક હકીકત છુપાવવાને કારણે, હાલની રિવિઝન એપ્લિકેશન, માત્ર આ જ આધારે, નામંજૂર કરવામાં આવી શકે છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાએ રજૂઆત કરી છે કે, જે અરજી સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ હેઠળ હતી, જેમાં બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦, ૫૧ અને ૮૦ ના પ્રતિબંધ અંગે પણ એક મુદ્દો ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો. સદર વિવાદ આંક ૧૧૨ પર નામંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો જે હુકમ તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૫ ના રોજ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન કાઉન્સિલની ફરજ હતી કે તે આ કોર્ટના ધ્યાનમાં લાવે અને તેમ ન કરવા બદલ, આ આચરણ આ કોર્ટના રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રમાંથી અરજદારને બહાર કાઢવા માટે પૂરતું છે. એવું વધુમાં દલીલ કરવામાં આવી છે કે રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪૦/૨૦૦૭ ના સ્વરૂપમાં એક દાવો, બરાબર સમાન અરજદારો દ્વારા તેઓને જમીનના માલિક તરીકે જાહેર કરવા માટે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને

સામાવાળા ટ્રસ્ટને વાદગ્રસ્ત જમીનમાં દખલ કરતા અટકાવતા કાયમી મનાઈ હુકમની માંગણી કરવામાં આવી હતી. ટ્રાયલ કોર્ટે, સદર કાર્યવાહીના સામગ્રીની તપાસ કર્યા પછી, તારીખ ૨૪/૦૪/૨૦૧૫ ના હુકમ અને ચુકાદા દ્વારા દાવો નામંજૂર કરવા માટે કૃપા કરી હતી અને આમ, વિવાદાસ્પદ જમીન સંદર્ભે અરજદાર દ્વારા જે ઘોષણા (ડિક્લેરેશન) માંગવામાં આવી હતી તે હાલના સ્પેશ્યલ સિવિલ સૂટ નં. ૭૬/૨૦૧૨ નો વાદગ્રસ્ત વિષય છે. આમ, આ હકીકત પણ હાલની રિવિઝન એપિલેશનમાં અરજદારો દ્વારા છુપાવવામાં આવી છે. તમામ ભૌતિક હકીકતોને સંપૂર્ણપણે જાહેર કરવાની અને સ્વચ્છ હાથે આવવાની અરજદારની ફરજ હતી અને તેમ ન કરવા બદલ, માત્ર આ જ આધારે રિવિઝન પિટિશન નામંજૂર થઈ શકે છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાએ વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે રેકર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રી અને પુરાવાના આધારે સ્પષ્ટપણે જાણ્યું છે કે, અરજદારો વિવાદાસ્પદ જમીનના કાયદેસરના માલિક નથી અને તેમની માલિકી સાબિત કરવામાં દયનીય રીતે નિષ્ફળ ગયા છે અને તેથી, તેમનો કબજો કોઈપણ કાયદેસરના બળ દ્વારા સમર્થિત નથી. એવું દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪૦/૨૦૦૭ માં પસાર કરવામાં આવેલ હુકમ અને ચુકાદો રેગ્યુલર સિવિલ અપીલ નં. ૨૪/૨૦૧૫ દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો હતો જેમાં પણ મનાઈ હુકમની માંગણી કરવામાં આવી હતી, જો કે, તારીખ ૨૦/૧૧/૨૦૧૫ ના હુકમથી, સદર વિનંતી ફગાવી દેવામાં આવી હતી. આ હકીકત પણ હાલની

રિવિઝન એપ્લિકેશનના રેકર્ડ પર મૂકવામાં આવી નથી અને જેમ કે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાના મતે રેકર્ડમાંથી ભૌતિક હકીકત છુપાવવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે અને તેના દ્વારા અનુકૂળ હુકમ મેળવવામાં આવ્યો છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલા દ્વારા એ પણ ઉદ્દેશ કરવામાં આવ્યો છે કે વાદગ્રસ્ત જમીન પર "ડોખ્ખા" તરીકે લોકપ્રિય રીતે જાણીતી ટાવર ઓફ સાયલન્સ છે અને જ્યાં ઝોરાસ્ટ્રિયન સમુદાયના ધાર્મિક વિધિઓ નિયમિતપણે કરવામાં આવી રહી છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલા દ્વારા દલીલ કરવામાં આવી છે કે બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦, ૫૧ અને ૮૦ ના પ્રતિબંધને હાલની રિવિઝન એપ્લિકેશનમાં ઉઠાવવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી કારણ કે અરજદારે પોતે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પ્રાથમિક મુદ્દા તરીકે ઘડવા માટે ચોક્કસ વિગતો અને પ્રશ્નો સાથે વિગતવાર અરજી દાખલ કરવાના હેતુથી આ કોર્ટમાંથી અગાઉની કાર્યવાહી પાછી ખેંચવાની પરવાનગી માંગી હતી, જે આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ હુકમથી તદ્દન દશ્યમાન છે અને તેમ છતાં પ્રાથમિક મુદ્દો ઉઠાવવાના હેતુથી એકવાર પાછી ખેંચી લીધા પછી અરજદાર માટે સદર મુદ્દો ફરીથી ઉઠાવવો ખુલ્લો નથી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલા દ્વારા એ પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦ ગણોતિયાઓ અથવા લાઈસન્સીઓ પાસેથી અથવા તો ટ્રેસપાસર્સ (અતિચાર કરનારાઓ) પાસેથી વાદગ્રસ્ત મિલકતના કબજાની પુનઃપ્રાપ્તિ માટે દાવો દાખલ કરવાની ટ્રસ્ટીઓની સામાન્ય સત્તા પર કોઈ પ્રતિબંધ લાદી શકી નથી અને તેથી સદર પ્રતિબંધ સામાવાળાના

માર્ગમાં આવશે નહીં. આ દલીલને સમર્થન આપવાના હેતુથી, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાએ, આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા શ્રી લક્ષ્મી નારાયણ દેવ ટેમ્પલ એન્ડ ઇટ્સ સબઓર્ડિનેટ ટેમ્પલ વિરુદ્ધ અજેન્દ્રપ્રસાદજી નરેન્દ્રપ્રસાદજી પાંડે ના કેસમાં ૨૦૧૩ (૨) જી.એલ.એચ. ૫૫૮ માં આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો સંદર્ભ આપીને, દલીલ કરી છે કે કલમ ૫૦ નો પ્રતિબંધ સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ ના તબક્કે મુકદ્દમેબાજને બિન-સૂટ કરવા માટે એટલા યાંત્રિક રીતે માર્ગમાં આવશે નહીં. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાએ ચોક્કસપણે દલીલ કરી છે કે આ કોર્ટને ગેરમાર્ગે દોરવાનો અરજદાર તરફથી એક ગંભીર પ્રયાસ સિવાય બીજું કંઈ નથી અને એક કે બીજા આધારે, મુખ્ય કાર્યવાહીને નિરુત્સાહિત કરવામાં આવી રહી છે જેથી પરોક્ષ હેતુ પ્રાપ્ત કરી શકાય અને તેથી રિવિઝન પિટિશન ગુણદોષ વિનાની હોવાથી, તેને નામંજૂર કરવાપાત્ર છે.

૧૨. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાએ વધુમાં દલીલ કરી છે કે આખરે જે હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો છે, તે કોર્ટમાં નિહિત અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગમાં પસાર કરવામાં આવ્યો છે અને સદર હુકમ પ્રતીતિજનક કારણો દ્વારા સમર્થિત છે અને વધુમાં એવો કેસ નથી કે સંબંધિત કોર્ટ સમક્ષ અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોની કોઈ અવગણના કરવામાં આવી હોય. બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦ ની અસર સહિત હુકમ પસાર કરતી વખતે ધ્યાનમાં લાવવામાં આવેલી સમગ્ર સામગ્રી પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે, અને તેથી, કોઈપણ અયોગ્યતા અથવા ભૌતિક અનિયમિતતાના અભાવમાં, વિશિષ્ટ સંજોગોમાં રિવિઝનલ

અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવામાં ન આવે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાએ વધુમાં દલીલ કરી છે કે કાયદાની પ્રસ્થાપિત સ્થિતિ એ છે કે રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્ર એ અપીલ જેવું નથી અને તેથી જ્યાં સુધી રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવામાં કોઈ અયોગ્યતા દેખાતી ન હોય, માત્ર આવા સંજોગોમાં જ રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરી શકાય છે અને આ એવો યોગ્ય કેસ નથી જેમાં પિટિશનરની વિનંતી પર આવા અધિકારક્ષેત્રનો આશરો લેવાની મંજૂરી આપી શકાય. આ રજૂઆતના દષ્ટિકોણથી, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઉનવાલાએ કોર્ટને ખર્ચ સાથે રિવિઝન પિટિશન નામંજૂર કરવા માટે વિનંતી કરી છે.

૧૩. પક્ષકારો તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોની દલીલો સાંભળ્યા પછી અને હાલની પિટિશન કંપાઈલેશન સાથે જોડાયેલી સામગ્રીનું અવલોકન કર્યા પછી અને તારીખ ૦૫/૧૦/૨૦૧૫ ના હુકમના સંદર્ભમાં જો વાંચવામાં આવે, તો તે સ્થાપિત થતું નથી કે તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૫ ના રોજ હુકમ પસાર કરતી વખતે સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવામાં વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા કોઈ ભૌતિક અનિયમિતતા પ્રવેશી હોય.

૧૩.૧ રેકર્ડ પરથી એવું દેખાઈ રહ્યું છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા એક સ્પષ્ટ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં આવ્યું છે કે અરજી આંક ૧૧૨ સબમિટ કરીને, કઈ કાનૂની જોગવાઈઓના ગુણદોષને કારણે દાવો કાયદા દ્વારા પ્રતિબંધિત છે તે અંગે કોઈ વિગતો પૂરી પાડવામાં આવી નથી. તેનાથી વિપરીત, હુકમના સાદા વાંચનથી એક સ્પષ્ટ દાવો બહાર આવ્યો છે કે હાલના અરજદારે એક પછી એક આવી

પ્રકારની વચગાળાની અરજીઓ દાખલ કરી છે અને મુખ્ય દાવાની કાર્યવાહીની વધુ પ્રક્રિયાને અટકાવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે અને રેકર્ડમાંથી આવી બાબતોની નોટિસ મળ્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ ખર્ચ સાથે અરજી નામંજૂર કરવા માટે મજબૂર બન્યા હતા. જો આ આચરણ હોય, તો એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચવું મુશ્કેલ છે કે સંબંધિત કોર્ટ દ્વારા કોઈ અનિયમિતતા આચરવામાં આવી છે. અધિકારક્ષેત્રના આ ઉપયોગ ઉપરાંત, દૂષિત કાર્યવાહીની પણ નોંધ લેવાની છે જે વિવાદમાં નથી અને તે કોર્ટથી છુપાવવામાં આવી હોવાનું જણાય છે. કોર્ટ દ્વારા એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે અગાઉનો દાવો એટલે કે રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪૦/૨૦૧૭ તારીખ ૨૧/૦૪/૨૦૧૫ ના હુકમ અને ચુકાદા દ્વારા નિર્વિવાદપણે નામંજૂર કરવામાં આવ્યો છે.

૧૩.૨ હાલની કાર્યવાહીમાં આ કોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવેલ પ્રતિજ્ઞાપત્ર પરથી પણ તે પ્રતિબિંબિત થઈ રહ્યું છે કે, અગાઉના મુકદ્દમાના રાઉન્ડમાં, બરાબર સમાન અરજદારોએ સ્પેશ્યલ સિવિલ સૂટ નં. ૭૬/૨૦૧૨ માં આંક ૧૧૦ ની અરજી દાખલ કરી હતી જેમાં બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦ થી સંબંધિત મુદ્દો ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો અને સંબંધિત રજૂઆતોની વિચારણા કર્યા પછી તારીખ ૦૫/૧૦/૨૦૧૫ ના હુકમથી સદર અરજી આંક ૧૧૦ નામંજૂર કરવામાં આવી હતી અને અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ આંક ૧૧૦ ની નીચેના આ હુકમ સામે, આ જ અરજદારોએ તારીખ ૨૭/૦૧/૨૦૧૬ ના રોજ સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૪૩૨૦/૨૦૧૬ નામની પિટિશન

દાખલ કરી હતી અને આ કોર્ટે, તારીખ ૩૧/૦૩/૨૦૧૬ ના રોજ, હુકમ પસાર કર્યો હતો, જે નોંધ લેવા લાયક હોવાથી, અહીં નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવે છે.

"વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશ્વત શુક્લાએ આંક ૧૧૦ ની નીચેની અરજીના બદલે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પ્રાથમિક મુદ્દા તરીકે ઘડવા માટે ચોક્કસ વિગતો અને ચોક્કસ પ્રશ્ન સાથે યોગ્ય અરજી દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા સાથે હાલની પિટિશન પાછી ખેંચવાની પરવાનગી માંગી છે. બાર સમક્ષ કરવામાં આવેલ આ નિવેદનના પ્રકાશમાં, હાલની પિટિશન ઉપરોક્ત સ્વતંત્રતા સાથે નિકાલ કરવામાં આવે છે. વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ વાદગ્રસ્ત હુકમમાં નોંધાયેલા અવલોકનોથી સ્વતંત્રપણે અને પ્રભાવિત થયા વગર સદર અરજી પર નિર્ણય કરશે."

૧૩.૩ આ હુકમના સાદા વાંચનથી, તે સ્પષ્ટપણે ફલિત થાય છે કે પિટિશન પાછી ખેંચવાની ચોક્કસ પરવાનગી માંગવામાં આવી હતી જે પિટિશનરને આંક ૧૧૦ ની અરજીના બદલે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પ્રાથમિક મુદ્દા તરીકે ઘડવા માટે ચોક્કસ વિગતો અને ચોક્કસ પ્રશ્ન સાથે યોગ્ય અરજી દાખલ કરવા સક્ષમ બનાવવા માટે મંજૂર કરવામાં આવી હતી. અર્થાત્ તેનો અર્થ એ કે, બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦ ના ગુણદોષને કારણે સિવિલ સૂટના પ્રતિબંધ અંગેનો આ જ મુદ્દો આ કોર્ટ દ્વારા ધ્યાને લેવામાં આવ્યો નથી અને વધુ વિગત સાથે કોર્ટ સમક્ષ પ્રાથમિક મુદ્દો તરીકે ઉઠાવીને અને વિનંતી કરીને તેની ચર્ચા કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. હવે, આ હુકમ, જે તારીખ

૩૧/૦૩/૨૦૧૬ ના રોજ પસાર કરવામાં આવ્યો છે, તે સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧એ હેઠળ અરજી આંક ૧૧૨ સબમિટ કરતી વખતે નીચલી કોર્ટથી પણ છુપાવવામાં આવ્યો હોવાનું જણાય છે અને જેમ કે તે દેખાય છે કે આ અરજી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૫ ના મહિનામાં જ દાખલ કરવામાં આવી હોવા છતાં, સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૪૩૨૦/૨૦૧૬ માં આ કોર્ટથી તે છુપાવવામાં આવી હતી. જો કે, જે હોય તે હો, સદર સંજોગોમાં, ટુકડે ટુકડે એક પછી એક દલીલ ઉઠાવવાની સમયાંતરે પરવાનગી આપવી એ સ્પેશ્યલ સિવિલ સૂટ નં. ૭૬/૨૦૧૨ ની કાર્યવાહીને પડકારવા માટે અરજદારો તરફથી સ્પષ્ટ પ્રયાસ સિવાય બીજું કંઈ નથી અને આ હકીકત વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા પણ નોંધવામાં આવી છે કે અરજદાર કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરવાના ઇરાદા સાથે એક પછી એક અરજી લઈને આવી રહ્યા છે અને તેથી પણ આ આચરણ હાલના અરજદારોના ઇરાદાને દર્શાવવા માટે પૂરતું છે.

૧૩.૪ વધુમાં, આ મુદ્દાઓ ઉપરાંત, સ્પેશ્યલ સિવિલ સૂટ નં. ૭૬/૨૦૧૨ નું સાદું અવલોકન કરવાથી, પ્લેઈન્ટિના પેરા:૧૬ માં એક ચોક્કસ કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે જ્યારે તારીખ ૦૧/૦૫/૨૦૧૨ ના રોજ ટ્રસ્ટની વધુ જમીન પર દબાણ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો ત્યારે જમીન પર આવેલી ઝૂંપડીનો કબજો દાવો કરવાના હેતુસર દાવો દાખલ કરવાની આવશ્યકતા ઉદ્ભવી હતી અને તે હેતુ માટે દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.

૧૩.૫ અરજદારના વકીલ શ્રી મજમુદાર તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લાએ, એક સમયે, એવી મૂંઝવણ ઊભી કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો કે વાદી સામ રૂષી ચોથિયાને વલસાડ પારસી અંજુમન ટ્રસ્ટ ફંડ્સ વતી દાવો રજૂ કરવા માટે કોઈ લોકસ સ્ટેન્ડી નથી કારણ કે જમીન ટ્રસ્ટની પોતાની નથી. હવે, પ્રતિજ્ઞાપત્ર સાથે જોડાયેલા રેકર્ડમાંથી, પૃષ્ઠ:૧૧૮ પર, રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪૦/૨૦૧૭ ના સાદા વાંચન સાથે જો આ રજૂઆતની તપાસ કરવામાં આવે તો તે દર્શાવે છે કે આ જ અરજદાર એટલે કે સુમન ભાંગિયા નાયકા હાલના સામાવાળા નં. ૧ સદર કાર્યવાહીમાં વાદી નં. ૧ હતા અને એકમાત્ર સામાવાળા એ હાલની દાવાના વાદી છે અને તે દાવાને ન્યાયિક નિર્ણય લેવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને ઉપર જણાવ્યા મુજબ આખરી હુકમ દ્વારા સદર કાર્યવાહી સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી, અને તેથી, પ્લેઈન્ટના લોકસ અંગેનો મુદ્દો કોઈ પરિણામનો નથી અને મુખ્ય દાવા એટલે કે સ્પેશ્યલ સિવિલ સૂટ નં. ૭૬/૨૦૧૨ ના ન્યાયિક નિર્ણય દરમિયાન તેની સંભાળ લેવામાં આવશે.

૧૩.૬ હાલની કેસના રેકર્ડ પરથી એ પણ બહાર આવી રહ્યું છે કે વાદગ્રસ્ત જમીનના ટાઈટલ, કબજા વગેરેના સંબંધમાં, તે પુરાવાની બાબત છે અને વિદ્વાન જજ દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણોના પ્રકાશમાં અને પિટિશનરના આચરણની કલ્પના કરતા કોર્ટનું સુવિચારિત મંતવ્ય છે કે દાવાની કાર્યવાહી કાયદા અનુસાર વિગતવાર ન્યાયિક નિર્ણય લેવાની જરૂર છે અને આ એવો યોગ્ય કેસ નથી જેમાં સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ ના તબક્કે સદર દાવો

ચકાસી શકાય. અલબત્ત, સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ ના દાવાના કોઈપણ તબક્કે સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે, જો કે, આ કોર્ટના મતે ઉપરોક્ત સંજોગો પ્લેઈન્ટ નામંજૂર કરવા માટે અરજદારની રજૂઆત સ્વીકારવાની કોર્ટને પરવાનગી આપતા નથી.

૧૩.૭ હાલની રિવિઝન કંપાઈલેશનમાંથી કેટલાક પૃષ્ઠોનો સંદર્ભ આપીને, અરજદારના વિદ્વાન કાઉન્સિલ દ્વારા એવો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે કે જમીન વાદી ટ્રસ્ટના નામે ઊભી નથી અને રેવન્યુ રેકર્ડ પણ અન્ય ખાતાધારકોના નામ દર્શાવે છે અને તેથી, આ દસ્તાવેજો વાદીમાં કોઈ ટાઈટલ નિહિત કરતા નથી અને તેથી, કોઈ કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) નથી, પરંતુ એ સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને કે કારણ એ કૃત્યોનો સમૂહ સિવાય બીજું કંઈ નથી, આ તથ્યોના મુદ્દાઓ એવી રીતે લેવાનું શક્ય નથી જાણે કે દાવાની ટ્રાયલ ચલાવવાની હોય, અને તેથી, રિવિઝન પિટિશન સાથે જોડાયેલા અને પ્રતિજ્ઞાપત્ર સાથે જોડાયેલા દસ્તાવેજોનું સંયુક્ત વાંચન, એવો કેસ નથી કે જ્યાં ૨૦૧૨ ના વર્ષના દાવાને સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ હેઠળ સત્તાઓનો આશરો લઈને ખૂબ જ ટેકનિકલ રીતે નિકાલ કરવાનો હોય. રેકર્ડ પરની સર્વાંગી સામગ્રી પરથી, આ કોર્ટનું મંતવ્ય છે કે, તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૫ ના હુકમમાં કોઈ અયોગ્યતા પ્રતિબિંબિત થતી નથી અને કેસના રેકર્ડમાંથી દૃશ્યમાન આચરણ અને આ કોર્ટ સમક્ષ કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લેતા, નીચેની કોર્ટ દ્વારા પહોંચેલા નિષ્કર્ષમાં કોઈ ગેરકાયદેસરતા જણાતી નથી અને તેથી, આ રિવિઝનલ

અધિકારક્ષેત્ર હોવાથી, કોર્ટ તેના ઉપયોગ કરીને રિવિઝન પિટિશન સ્વીકારવા માટે વલણ ધરાવતી નથી.

૧૩.૮ સર્વોચ્ચ કોર્ટે સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગ પર સુનિશ્ચિત પ્રસ્તાવનાઓ પ્રસ્તુત કરી છે અને એવું પ્રતિપાદિત કર્યું છે કે આવી સખત સત્તા વિશિષ્ટ સંજોગોમાં જ ઉપયોગમાં લેવાની હોય છે. હાલની સિવિલ સૂટના આ સમગ્ર દશ્યને જોતાં, તે પ્રતિબિંબિત થતું નથી કે કોઈપણ રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાપાત્ર છે. રિવિઝન ગુણદોષ વગરનું જણાતા તેને નામંજૂર કરવાની જરૂર છે.

૧૪. પિટિશનરના વકીલ શ્રી મજમુદાર તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લાએ ઉપર ઉલ્લેખિત અનેક ચુકાદાઓ ટાંક્યા છે, પરંતુ કોર્ટે, તેની તપાસ કરતી વખતે, તે પણ ધ્યાનમાં રાખ્યું છે કે જો તથ્યો અલગ હોય તો નિર્ધારિત ગુણોત્તર (રેશિયો) યાંત્રિક રીતે લાગુ કરવામાં આવી શકે નહીં કારણ કે એક વધારાનું તથ્ય અથવા તથ્યમાં ફેરફાર પૂર્વવર્તી (પ્રેસિડેન્ટ) લાગુ કરવામાં દુનિયાભરનો તફાવત કરશે. હવે, કોર્ટ સમક્ષ જે ચુકાદો માંગવામાં આવ્યો છે, જો તેની તપાસ કરવામાં આવે તો તે દેખાઈ રહ્યો છે તે મુજબ અલગ તથ્યોમાં હોઈ શકે છે.

૧૪.૧ સેન્ટ્રલ પ્રોવિડન્ટ ફંડ કમિશનર, ન્યુ દિલ્લી વિરુદ્ધ લાલા જે.આર. એજ્યુકેશન સોસાયટી એન્ડ ઓર્સ. ના કેસમાં જે (૨૦૧૬) ૧૪ એસ.સી.સી.

૬૭૯ માં અહેવાલ થયેલ છે તેના પર પહેલો ચુકાદો આધાર રાખવામાં આવ્યો છે જેમાં સર્વોચ્ચ કોર્ટે ટકવાપાત્રતાના આધારે પ્રી-ટ્રાયલ તબક્કે અરજી નામંજૂર કરવા અને દાવો કાઢી નાખવા વચ્ચેનો તફાવત નિર્ધારિત કર્યો છે. પ્રાથમિક મુદ્દા પર કાઢી નાખવામાં, કોર્ટ સામાવાળા દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલા દસ્તાવેજો સહિતના સમગ્ર દસ્તાવેજોની તપાસ કરવા માટે હકદાર છે પરંતુ સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે માત્ર પ્લેઈન્ટમાં રહેલા અભિકથનો અને પ્લીડિંગ્સની જ તપાસ કરવાની છે અને લેખિત જવાબની નહીં. આ કોર્ટ કાયદાના સદર પ્રસ્તાવ સાથે સંપૂર્ણ આદરપૂર્વક સહમત છે અને તેનાથી બંધાયેલી છે, જો કે, તે સુવિચારિત મંતવ્ય ધરાવે છે કે હાલની સંજોગોમાં અહીં પ્લેઈન્ટના સાદા વાંચનથી પણ સ્પષ્ટપણે દર્શાય છે કે વાદીની તરફેણમાં કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) હોવાનું જણાય છે અને જેમ કે પ્લેઈન્ટ સાથે પૂરી પાડવામાં આવેલી વિગતોને પ્લેઈન્ટની સાથે જોઈને પેરા:૧૮ માં માંગવામાં આવેલી રાહતોની વિગતવાર ન્યાયિક તપાસ થવી જોઈએ, તેથી આ કોર્ટ દ્વારા સદર ચુકાદાની નોંધ લેવામાં આવી છે.

૧૪.૨ ધ્યાનમાં લાવવામાં આવેલો હજુ અન્ય એક ચુકાદો રામે ગૌડા (મૃતક) બાય એલ.આર.એસ. વિરુદ્ધ એમ. વરદપ્પા નાયડુ (મૃતક) બાય એલ.આર.એસ. એન્ડ અનધર ના કેસમાં છે જે (૨૦૦૪) ૧ એસ.સી.સી. ૭૬૯ માં અહેવાલ થયેલ છે જેમાં પેરા:૭ નો સંદર્ભ આપીને, એવું દલીલ કરવામાં આવી છે કે જમીનના કબજામાં રહેલી વ્યક્તિ માલિકનું પાત્ર ધારણ કરે છે અને

માલિકીના સામાન્ય હકોનો ટુકડે ટુકડે ઉપયોગ કરે છે તે કાયદેસરના માલિક સિવાય સમગ્ર વિશ્વ સામે સંપૂર્ણ સહ-ટાઈટલ ધરાવે છે, અને આનો સંદર્ભ આપીને, દલીલ ઉઠાવવામાં આવી છે કે વાદીની તરફેણમાં પ્લેઈન્ટના સાદા વાંચનથી કોઈ કેસ પ્રતિબિંબિત થતો નથી. જો કે, આ જ ચુકાદાનું વધુ વાંચન સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે જો કોઈ ટ્રેસપાસર (અતિચાર કરનાર) કાયદેસરના માલિકની મિલકતના સ્થાયી કબજામાં હોય, તો કાયદેસરના માલિકે કાયદાનો આશરો લેવો પડશે અને તે કાયદો પોતાના હાથમાં લઈ શકશે નહીં, અને જેમ કે સદર ચુકાદાના પેરા:૮ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો જો અરજદારના કાઉન્સિલની રજૂઆત મુજબ પણ નોંધ લેવાના હોય, તો આ મુદ્દાને ન્યાયિક નિર્ણય લેવા માટે પુરાવા રજૂ કરવાના કેટલાક તત્વની જરૂર છે અને તેથી સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ નો આશરો લેવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે નહીં. ચુકાદાઓની શ્રેણી દ્વારા પણ એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે સર્વોચ્ચ કોર્ટ અથવા કોઈપણ કોર્ટનો ચુકાદો સમગ્ર રીતે સારી રીતે વાંચવાનો છે અને અલગતામાં નહીં. તેનાથી વિપરીત તેના સંયુક્ત વાંચનથી એવી સ્થિતિ સર્જાય છે જ્યાં હાથ પરની આ હકીકતની પૃષ્ઠભૂમિ, સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ ના ઉપયોગને સ્વીકારવા માટે કોર્ટને પરવાનગી આપશે નહીં.

૧૪.૩ લિવરપૂલ એન્ડ લંડન એસ.પી. એન્ડ આઈ. એસોસિએશન લિમિટેડ વિરુદ્ધ એમ.વી. સી સક્સેસ આઈ એન્ડ અનધર (ઉપર મુજબ) ના કેસનો સંદર્ભ આપીને, અરજદારના સમર્થનમાં એક દલીલ ઉઠાવવામાં આવી છે કે

વાદગ્રસ્ત હુકમ ન્યાયી અને યોગ્ય નથી પરંતુ આંતરિક પૃષ્ઠ-૫૧૯ પરના આ ચુકાદાના હેડનોટ પરથી જોઈ શકાય છે તેમ, સર્વોચ્ચ કોર્ટ દ્વારા એવું સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) એ હકીકતોનો સમૂહ છે જેને દાવામાં દાવો કરેલ રાહત મેળવવાના હેતુથી અભિવ્યક્ત અને સાબિત કરવાની જરૂર છે અને ઉપરોક્ત હેતુ માટે, 'ભૌતિક હકીકતો' જણાવવાની જરૂર છે પરંતુ 'પુરાવા' નહીં સિવાય કે અમુક કેસોમાં જ્યાં કોઈપણ ખોટી રજૂઆત, છેતરપિંડી, ટ્રસ્ટભંગ અથવા અયોગ્ય પ્રભાવ વગેરે પર પ્લીડિંગ (અભિકથન) ઉભી કરવામાં આવી હોય. સર્વોચ્ચ કોર્ટ દ્વારા વધુમાં સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે કે તે સાચું હોઈ શકે છે કે સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧, વાદી દ્વારા કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) પ્રગટ કરવામાં નિષ્ફળ જવા પર પ્લેઈન્ટ નામંજૂર કરવા માટે કોર્ટને સત્તા આપે છે પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કે તેમાં કરવામાં આવેલા અભિકથનો અથવા દસ્તાવેજ જેના પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે જો કે કારણ પ્રગટ કરે છે, પ્લેઈન્ટ આ આધારે નામંજૂર કરવામાં આવશે કે દાવા કરેલ રાહત મેળવવાના હેતુથી તેમાં જણાવેલી હકીકતો સાબિત કરવા માટે આવા અભિકથનો પૂરતા નથી અને વધુમાં જે હકીકત સામાવાળાના ખાસ જ્ઞાનની અંદર છે તે પ્લેઈન્ટમાં અભિવ્યક્ત કરવાની જરૂર નથી. હવે, તેનાથી વિપરીત આ ચુકાદો અરજદારના વલણની તરફેણમાં સ્પષ્ટપણે નથી અને આ હકીકતની વિશિષ્ટ પૃષ્ઠભૂમિ એ દર્શાવશે કે પ્લેઈન્ટના અર્થપૂર્ણ વાંચન માટે પ્લેઈન્ટ સાથે જોડાયેલા દસ્તાવેજો ઉપરાંત તે પણ તપાસવાના છે કે શું કોઈ કારણ (કોઝ ઓફ

એક્શન) ઉદ્ભવ્યું છે કે કેમ અને તેથી, સદર ચુકાદો અરજદારની તરફેણમાં મદદમાં લેવાનું શક્ય નથી. આ કોર્ટ દ્વારા અનેક ચુકાદાઓ સબમિટ કરવાના આચરણથી તે દેખાય છે અને અરજદારના આચરણથી બહાર આવવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે જે ખોટી રજૂઆત અને ભૌતિક હકીકતના છુપાવવાના સ્પષ્ટ કેસમાં મુકદ્દમાબાજી કરવામાં હાલની રિવિઝન એપિલિકેશનના રેકર્ડમાંથી બહાર આવે છે. અરજદારની વિનંતી પર, કોર્ટે હાલની કેસના રેકર્ડ પરના દસ્તાવેજોની તપાસ કરી છે જે હુકમની તપાસ કરવા માટે નિર્વિવાદપણે સંદર્ભિત છે. કોર્ટ એ સ્થિતિથી સભાન છે કે સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ ની અરજી દાવાના કોઈપણ તબક્કે સબમિટ કરી શકાય છે પરંતુ તે અરજદારને કોર્ટમાંથી ભૌતિક હકીકત છુપાવવાથી અટકાવશે નહીં. એક મુદ્દો અને બીજો મુદ્દો સમયાંતરે બહાર કાઢવો એ મુખ્ય કાર્યવાહીને નિરુત્સાહિત કરવાનું આચરણ નથી પરંતુ કોર્ટને મુખ્ય વિવાદમાંથી બચવા માટે વ્યવસ્થિત ડિઝાઈન સમાન હશે અને તેથી જે ચુકાદાઓ ટાંકવામાં આવ્યા છે તે બરાબર સમાન તથ્યો અને સંજોગો પર ન હોવાથી, આ કોર્ટ, આદરપૂર્વક કરાર સાથે તે ચુકાદો આ હકીકતની વિશિષ્ટ પૃષ્ઠભૂમિમાં લાગુ ન કરવાના મંતવ્ય પર છે.

૧૪.૪ સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૧૬૪૯/૨૦૧૨ માં તારીખ ૨૫/૦૯/૨૦૧૨ ના રોજ આ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલો આ કોર્ટનો અન્ય એક ચુકાદો એ આધારે સબમિટ કરવામાં આવ્યો છે કે હાલની દાવો બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦ દ્વારા પ્રતિબંધિત છે અને સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૨ માં

એવું પ્રતિપાદિત કરવામાં આવ્યું છે કે દાવો દાખલ કરતા પહેલા ચેરિટી કમિશનરની અગાઉની પરવાનગી મેળવવામાં આવી ન હોવાથી, દાવો પોતે ટકવાપાત્ર નથી. આ કોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવેલા આ રેશિયોના આદરપૂર્વક કરાર સાથે, તે વિવાદમાં નથી, જો કે, હકીકત એ છે કે બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦ ના આ પ્રતિબંધને અગાઉની કાર્યવાહીમાં આ જ અરજદારો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવ્યો છે અને પ્રાથમિક મુદ્દો ઉઠાવવા માટે યોગ્ય વિગતો સાથે યોગ્ય અરજી દાખલ કરવાના હેતુથી કાર્યવાહી પાછી ખેંચવામાં આવી છે અને તેથી સદર મુદ્દા સામે અહીં સામાવાળા દ્વારા ચર્ચા કરવામાં આવવા સામે યોગ્ય રીતે વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો છે. આ ઉપરાંત, શ્રી લક્ષ્મી નારાયણ દેવ ટેમ્પલ એન્ડ ઇટ્સ સબઓર્ડિનેટ ટેમ્પલ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં અહેવાલ થયેલ પછીનો ચુકાદો, આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે, બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦ ના આ મુદ્દાની તપાસ કરતી વખતે, કોડના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ (ડી) હેઠળ સત્તાઓના ઉપયોગના સંદર્ભમાં સ્પષ્ટપણે અભિપ્રાય આપ્યો છે કે ચેરિટી કમિશનરની પરવાનગી એ કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) નો સાર નથી પરંતુ તેને આવશ્યક બનાવવામાં આવી છે, જો કે, કલમ ૫૦ નો આ મુદ્દો આ કોર્ટ દ્વારા પરવાનગી આપવામાં આવ્યા મુજબ પ્રાથમિક મુદ્દા તરીકે ઉઠાવવાનો હોવાથી તેના પર વધુ અભિપ્રાય આપ્યા વગર, તે મુદ્દા પર ઉઠાવવામાં આવેલ દલીલ આ કોર્ટ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવતી નથી અને તેથી ઉપરોક્ત ડિવિઝન બેન્ચના ઉપરોક્ત ચુકાદાની નોંધ લેતા, કોર્ટ આદરપૂર્વક

કરાર સાથે તે મંતવ્ય પર છે કે આવી દલીલ આ તબક્કે પિટિશનર માટે સુસંગત નથી.

૧૪.૫ સદર સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧(એ) હેઠળ અરજી આંક ૧૧૨ ના સાદા વાંચનથી સ્પષ્ટપણે દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે તે કારણ (કોઝ ઓફ એક્શન) વિશેની દલીલના સંબંધમાં હતી, જો કે, આ રિવિઝન એપિલિકેશનની સુનાવણીના સમયે, કોર્ટને બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટમાં સમાવિષ્ટ કલમ ૫૦ ના પ્રતિબંધના મુદ્દા પર લેવામાં આવી છે અને સદર મુદ્દા પર નોંધપાત્ર રીતે ચુકાદાઓ દર્શાવવામાં આવ્યા છે. આ ફરીથી અરજદારનું એક ગંભીર આચરણ હોવાનું જણાય છે જે આ કોર્ટ દ્વારા અદૃશ્ય રહી શકે નહીં.

૧૫. સંજોગોના આ વિશિષ્ટ સમૂહ હેઠળ, હાલની સિવિલ રિવિઝન એપિલિકેશન સાથે જોડાયેલા તમામ દસ્તાવેજો અને પ્રતિજ્ઞાપત્ર સાથે જોડાયેલા દસ્તાવેજો, કોર્ટનું એવું મંતવ્ય છે કે અરજદાર દ્વારા કોઈ કેસ બનાવવામાં આવ્યો નથી અને તારીખ ૧૮/૧૨/૨૦૧૫ ના હુકમને રદ કરવો શક્ય નથી.

૧૭. ઉપરોક્ત સંજોગોના સમૂહને ધ્યાનમાં રાખીને, હાલની રિવિઝન એપિલિકેશન ગુણદોષ વગરની જણાઈ આવે છે અને તેને આથી નામંજૂર કરવાપાત્ર છે.

૧૮. હાલની હુકમથી વિદાય લેતી વખતે, કોર્ટ આ જ રિવિઝન એપિલિકેશનમાં અગાઉ પસાર કરવામાં આવેલ હુકમ એટલે કે તારીખ ૨૬/૦૨/૨૦૧૬ ના

હુકમનો સંદર્ભ આપવા માટે મજબૂર છે જેમાં બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦ ના બિન-પાલનના સંબંધમાં વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો પર આધાર રાખીને, કોર્ટ નોટીસ જારી કરવા માટે મજબૂર હતી, જો કે, આ હુકમ અગાઉની કાર્યવાહીના છુપાવવા પર પસાર કરવામાં આવ્યો છે જેમાં આંક ૧૧૦ પરની અરજી દ્વારા અને તેના પર પસાર કરવામાં આવેલા હુકમ દ્વારા સદર મુદ્દા સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો છે અને આ કોર્ટમાંથી કલમ ૫૦ ના આ જ મુદ્દાના સંબંધમાં, અરજદારોએ પ્રાથમિક મુદ્દા તરીકે ઉઠાવવાની મંજૂરી આપવા માટે પિટિશન પાછી ખેંચી લીધી છે અને તેથી, પ્રથમ હુકમ પણ કોર્ટને ગેરમાર્ગે દોરવાના આધારે પસાર કરવામાં આવ્યો છે, કોર્ટ આ આધારે પણ રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવા માટે વલણ ધરાવતી નથી. આ ઉપરાંત, પ્લેઈન્ટનું સાદું વાંચન કોઈપણ રીતે અરજદારની તરફેણમાં કોઈ વિશ્વાસ પેદા કરતું નથી અને તેથી પ્લેઈન્ટના અર્થપૂર્ણ વાંચન માટે, બંને પક્ષો દ્વારા રેકર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી આ સામગ્રીની લંબાઈપૂર્વક વિચારણા કરવામાં આવે છે અને તે પછી જ કોર્ટ એ નિષ્કર્ષ પર આવે છે કે આ એવો કેસ નથી જેમાં રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાપાત્ર છે. તેથી આ રિવિઝન એપિલિકેશન પણ નામંજૂર કરવાની જરૂર છે.

૧૯. અગાઉની કાર્યવાહીના નિર્વિવાદ હુકમ તારીખ ૩૧/૦૩/૨૦૧૬ ને જોતાં જેમાં બરાબર સમાન વિદ્વાન વકીલ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા જેમાં બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦ પણ વિવાદનો વિષય હતો અને અહીં પણ જો કે સદર

સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રુલ ૧૧ ની અરજીમાં આવી કોઈ દલીલ દશ્યમાન નથી, જો કે, જ્યારે હાલની રિવિઝન એપિલિકેશન સુનાવણી માટે હાથ પર લેવામાં આવે છે, ત્યારે અનિવાર્યપણે બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૫૦ ના આ જ મુદ્દા પર નોટીસ જારી કરવા અને વચગાળાની રાહત મંજૂર કરવા માટે કોર્ટને મનાવવામાં આવી છે તેવું જણાય છે કે આ કોર્ટ દ્વારા જ્યારે નોટીસ જારી કરવામાં આવી હતી ત્યારે ભૌતિક હકીકત છુપાવવાના આધારે કરવામાં આવેલી સદર રજૂઆતને કારણે, હાલની રિવિઝન એપિલિકેશન રૂ. ૨૫,૦૦૦/- ના ખર્ચ સાથે, આવા આચરણના આધારે નામંજૂર કરવાની જરૂર છે.

૨૦. ઉપરોક્ત અવલોકનો સાથે, હાલની રિવિઝન એપિલિકેશન, ઉપર નિર્દેશ કર્યા મુજબ, ખર્ચ સાથે નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

(એ. જે. શાસ્ત્રી, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.